

[Aksel Larsen.]

diskriminering med langt alvorligere økonomisk virkning for Danmark, end tilfældet er med Uruguay, hvor det dog kun drejer sig om en dansk import derfra på 10,8 mill. kr. og en eksport på 5,1 mill. kr.

Desuden har jeg et måske naivt spørgsmål at stille til den højtærede udenrigsminister. Jeg ville være meget glad, om vi kunne få at vide, efter hvilke retningslinier det afgøres, hvilke internationale traktater der forelægges til godkendelse i folketinget, og hvilke der ikke gør det. Det er jo muligt, at man af rent formelle grunde er nødt til at få en traktat som denne behandlet i folketinget; jeg har intet imod det, jeg finder det uhyre rigtigt, at man får den behandlet her.

Men der er jo adskillige internationale traktater med økonomisk rækkevidde, som Danmark har tiltrådt, men som vi aldrig får til behandling her. Det, jeg konkret vil spørge om, er: Efter hvilke retningslinier afgør man, at en traktat som denne, der dog ikke har så stor betydning for Danmarks økonomiske liv, skal behandles i folketinget, medens en traktat, der skal være afsluttet i 1950, og efter hvilken Danmark forpligter sig til at eksportforbyde en uendelig række af varer til Østeuropa, ikke skal behandles i folketinget? Som den højtærede udenrigsminister ganske rigtigt har opfattet, drejer det sig om den såkaldte COCOM-aftale, der skal være afsluttet i Paris mellem en række vesteuropæiske og amerikanske magter. Den har aldrig været forelagt her i folketinget til godkendelse. Folketinget har aldrig haft anledning til at drøfte den, til trods for at den har en endog meget vidtrækkende betydning for hele vor økonomi — ikke mindst for vor valutastilling. Jeg kunne altså godt lide at få at vide, med hvilken motivering man vil unddrage folketinget en behandling af COCOM-aftalen, når man dog anser det for nødvendigt, at folketinget behandler en traktat som den foreliggende.

Viggo Starcke: Fra vor side kan vi tiltræde dette forslag, da vi betragter det som

et fremskridt, at man nu tilvejebringer denne mestbøgunstigelsestraktat.

Udenrigsministeren (H. C. Hansen): Jeg takker de ærede ordførere for den tilslutning, der er givet til forslaget til beslutning, og jeg kan vel indskrænke mig til at tage de bemærkninger, der iøvrigt er gjort i al almindelighed, til efterretning.

Må jeg sige til det ærede medlem hr. Aksel Larsen, at jeg ikke på stående fod er i stand til at give en juridisk fyldestgørende opstilling af kriteriet for behandlingen af traktater her i salen; men jeg kan gøre den bemærkning, at grundloven — såvidt jeg erindrer grundlovens § 19 — må være hovedudgangspunktet for vurderingen af, hvorvidt en traktat skal forelægges her eller den kan ratificeres uden forelæggelse i det høje ting.

Når derimod det ærede medlem foretager en sammenstilling af en direkte afsluttet traktat som den, der her er tale om, og den aftale, han hentyder til, den såkaldte COCOM-aftale, må jeg deroverfor sige, at en sådan sammenstilling ikke er holdbar. Der er ikke tale om nogen traktatafslutning i forbindelse med de aftaler, der er truffet på COCOM-basis. Den aftale, det dér drejer sig om, er — som det er sagt adskillige gange tidligere under forhandlingerne — forelagt partierne gennem de forskellige instanser, hvor der har været mulighed derfor, og er tiltrådt.

Aksel Larsen: Det bedrøver mig, at landets ansvarlige udenrigsminister ikke er i stand til at redegøre for, efter hvilke principper man i regeringen afgør, hvilke traktataftaler man vil forelægge i folketinget, og hvilke man ikke vil forelægge. Jeg håber, den stund må oprinde, da landets udenrigsminister er i stand til at redegøre for disse principper.

Henvi sningen til grundlovens § 19 er sådan set meget nyttig, men den modsiger det, den højtærede udenrigsminister senere sagde, idet han som undskyldning for, at